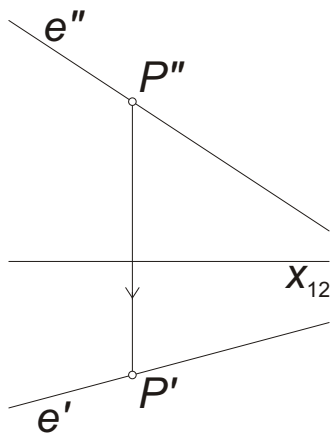
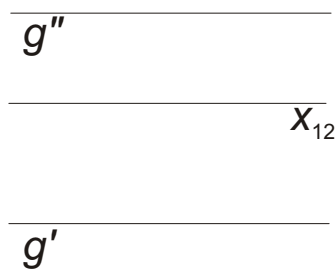

**TÉRELEMEK ÁBRÁZOLÁSA,
ILLESZKEDÉSI FELADATOK,
LÁTHATÓSÁG**

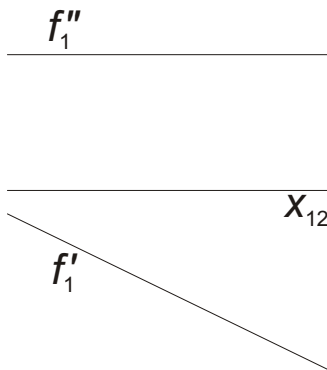
Az egyenes ábrázolása

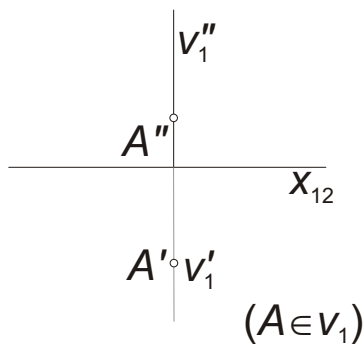
e általános egyenes;
pont felvétele:
 $P \in e, P''$ adott, ? P'

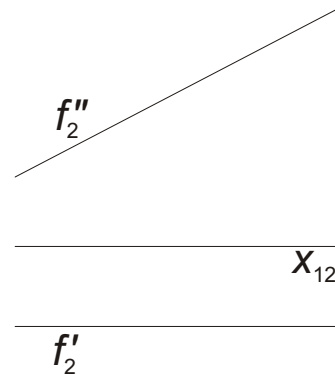
$g \parallel \pi_1$ és $g \parallel \pi_2$ mindkét
képsíkkal párhuzamos
egyenes: $g' \parallel g'' \parallel x_{12}$

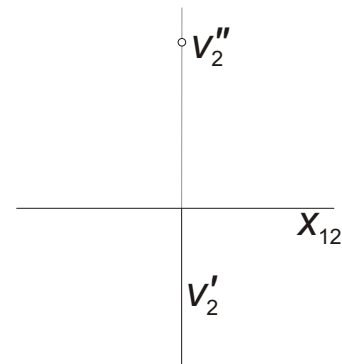
$f_1 \parallel \pi_1$ I. főegyenes:
 $f_1'' \parallel x_{12}$

$v_1 \perp \pi_1$ I. vetítőegyenes:
 v_1' egyetlen pont $v_1'' \perp x_{12}$
(spec. II. főegyenes is!)

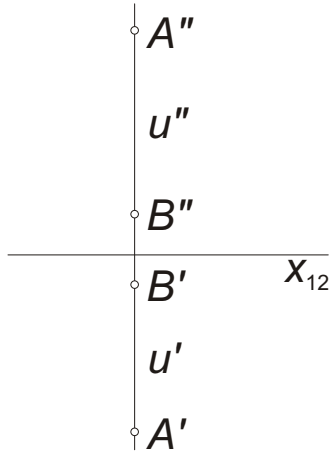

$f_2 \parallel \pi_2$ II. főegyenes:
 $f_2' \parallel x_{12}$

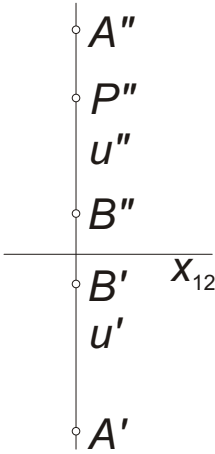

$v_2 \perp \pi_2$ II. vetítőegyenes:
 v_2'' egyetlen pont, $v_2' \perp x_{12}$
(spec. I. főegyenes is!)

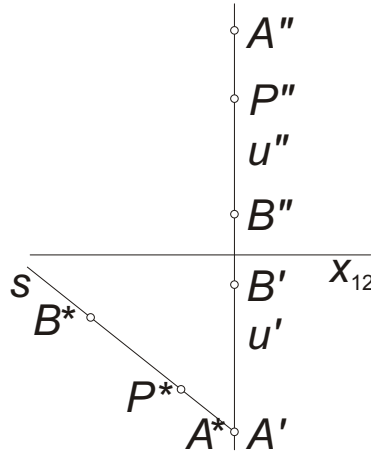
A profilegyenes és kezelése

$u = AB$ profilegyenes.
Megadásához két pontja
(itt most A, B) szükséges.

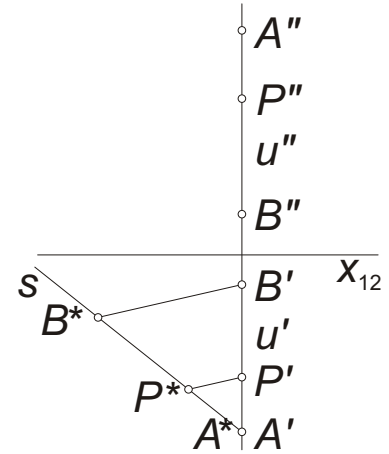
$P \in u$,
 P'' adott,
keressük P' -t.

$$|A'P'| : |P'B'| = |A''P''| : |P''B''| =$$

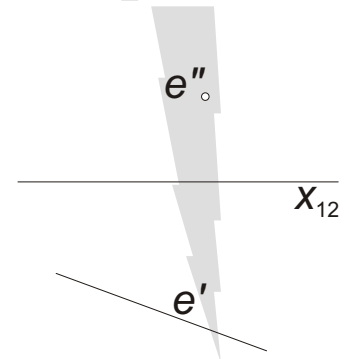
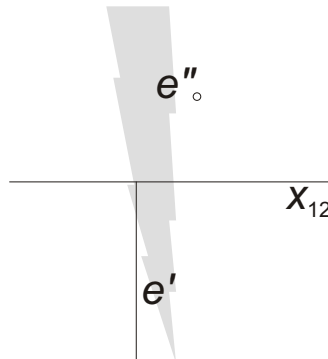
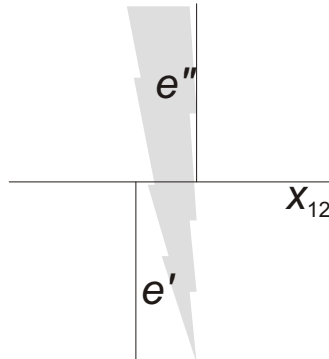
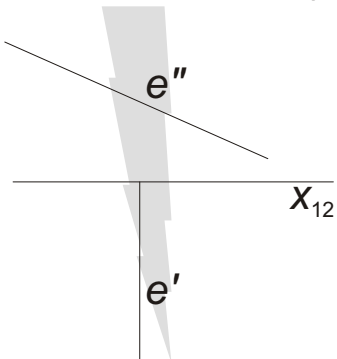
$$= |AP| : |PB| \text{ (osztóviszony-tartás).}$$

$A^* \equiv A' \in s$ tetsz. segédegyenes:
 $|P^*A^*| = |P''A''|, |B^*A^*| = |B''A''|.$

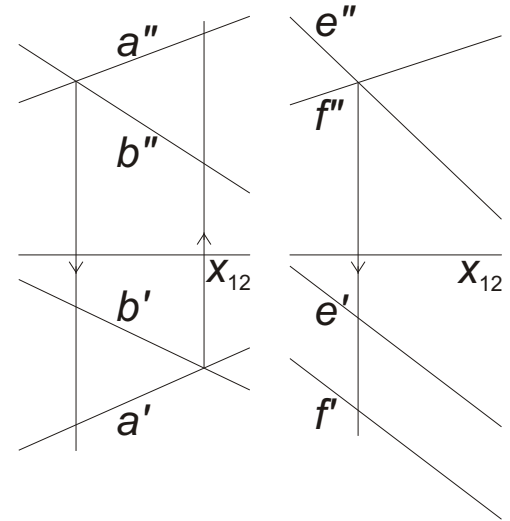
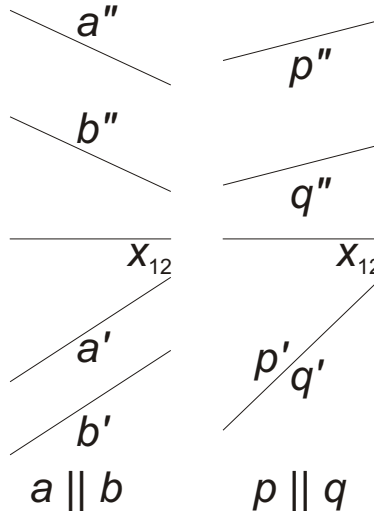
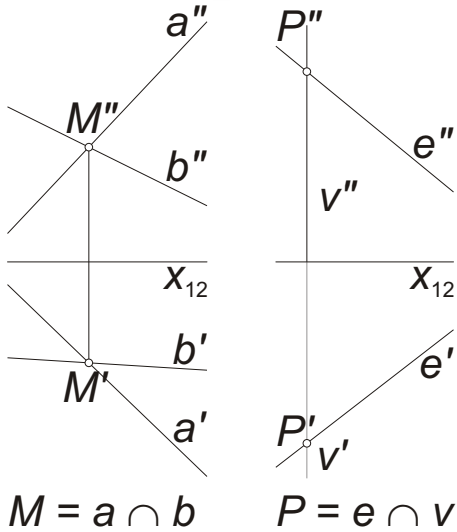

B^*B' a szelők iránya;
a P^* -hoz tartozó szelő
kijelöli P' -t: $P^*P' \parallel B^*B'$.

Néhány NEM LEHETSÉGES vetületepár

Metsző, párhuzamos és kitérő egyenespárok ábrázolása

Ha két egyenes metszi egymást, akkor az illeszkedéstartás miatt metszéspontjuk vetülete mindkét egyenes vetületére illeszkedik. A metszéspont két képének pedig egy rendezőn kell lennie.

a és b általános helyzetű egyenesek az M pontban metszik egymást.

Hasonlóan, az általános helyzetű e egyenes P -ben metszi a v I. vetítő egyenest.

További speciális esetek adódnak például akkor, ha az egyik, vagy akár mindkettő egyenes profilegyenes.

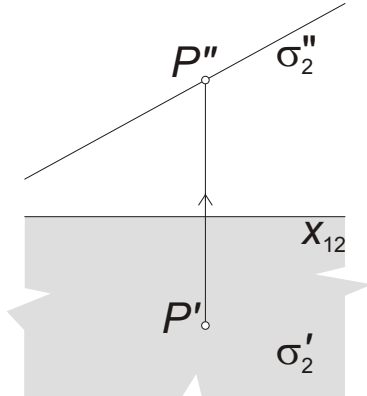
Ha két (nem vetítő helyzetű) egyenes párhuzamos, akkor a párhuzamosság-tartás alapján a vetületeik is párhuzamosak, vagy egybeesnek. Ha az egyenesek nem profil-egyenesek, az állítás meg is fordítható: két egyenes párhuzamos, ha vetületeik mindkét képen párhuzamosak.

Ha két egyenes kitérő, akkor vetületeik egyik képen föllépő metszéspontja csak "látszólagos" metszéspont lehet, amelynek másik képe a két egyenes vetületén különböző pontokhoz vezet.

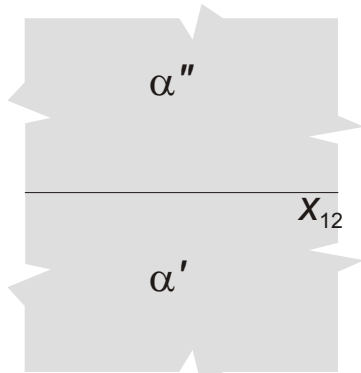
Az a és b kitérő egyenesek vetületei mindkét képen metszik egymást, de ezek a metszéspontok különböző rendezőkön vannak.

Az e és f kitérő egyenesek vetületei csak a II. képen metszik egymást, de ennek a pontnak a rendezője az egyenesek I. képén különböző pontokat jelöl ki.

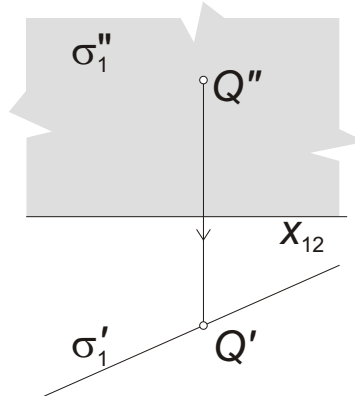
A sík ábrázolása

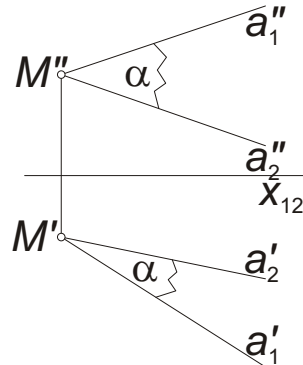
σ_2 II. vetítősík, $\sigma_2 \perp \pi_2$:
 σ_2'' egy egyenes,
 σ_2' a teljes I. képsík
 (ált. nem jelöljük), $P \in \sigma_2$

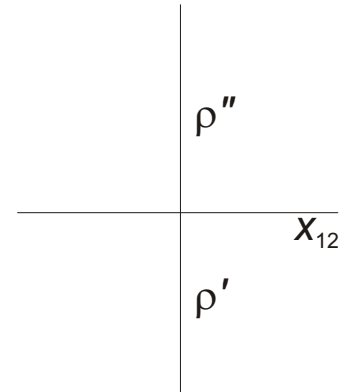
α általános sík. Vetületei
 α' (a teljes I. képsík) és
 α'' (a teljes II. képsík)
 nem határozzák meg.

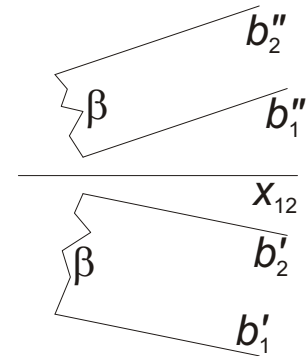
σ_1 I. vetítősík, $\sigma_1 \perp \pi_1$:
 σ_1' egy egyenes,
 σ_1'' a teljes II. képsík
 (ált. nem jelöljük), $Q \in \sigma_1$

Sík ábrázolása metsző
 egyenespárral: $\alpha = [a_1, a_2]$

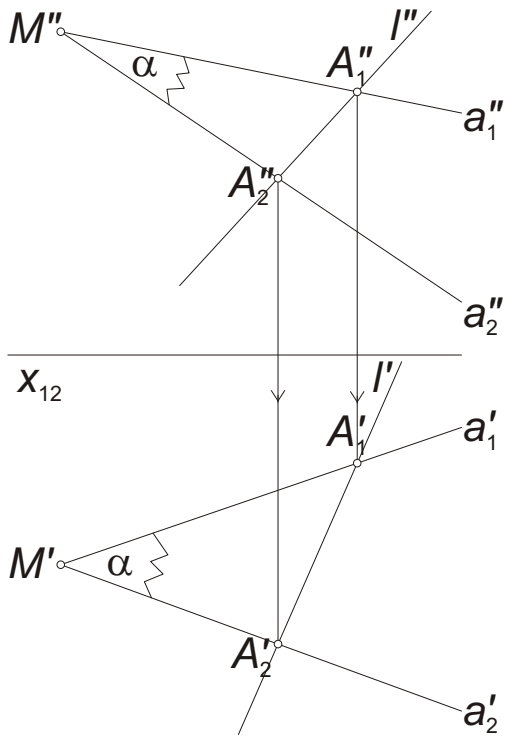

ρ profilsík (egyszerre I.
 és II. vetítősík), $\rho \perp x_{12}$:
 $\rho' \equiv \rho''$ egy rendező
 irányú egyenes

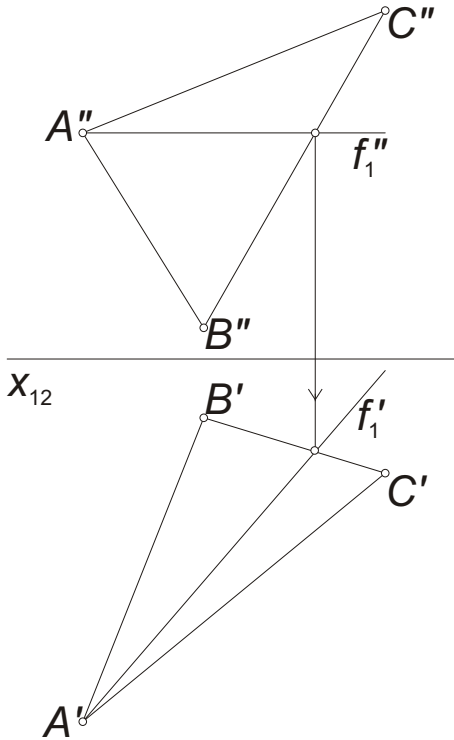

Sík ábrázolása párhuzamos
 egyenespárral: $\beta = [b_1, b_2]$.

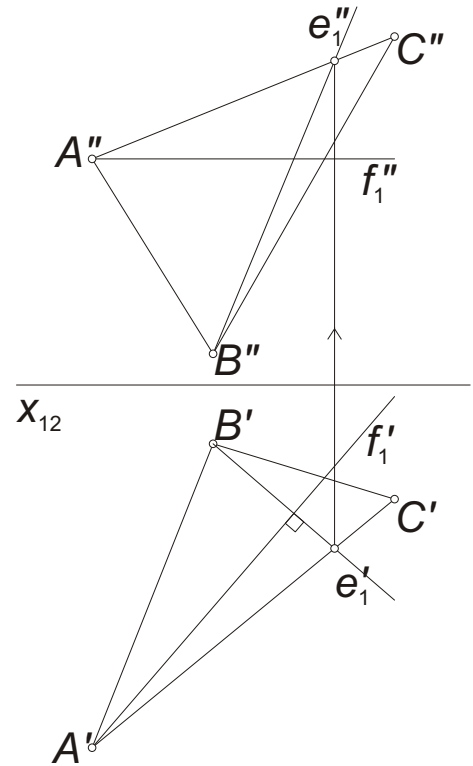
Síkra illeszkedő egyenes ábrázolása

Keressük az α síkra illeszkedő l egyenest, ha l''' adott:
 $l \subset \alpha = [a_1, a_2]$.

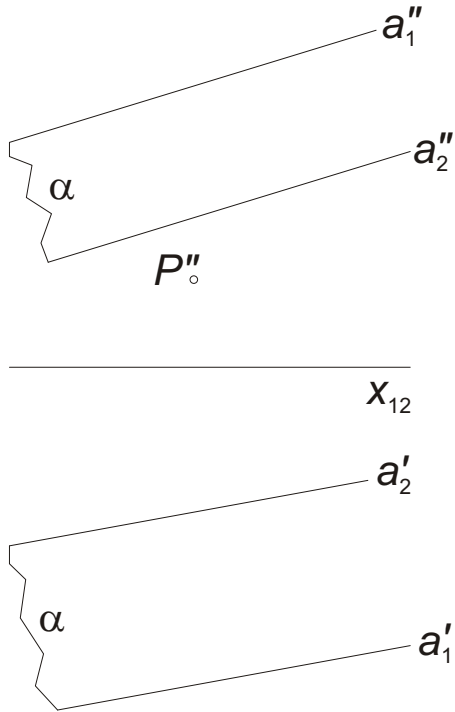

Az $[A, B, C]$ sík A -n áthaladó f_1 I. fővonalának felvétele.
 $(f_1'' \parallel x_{12})$

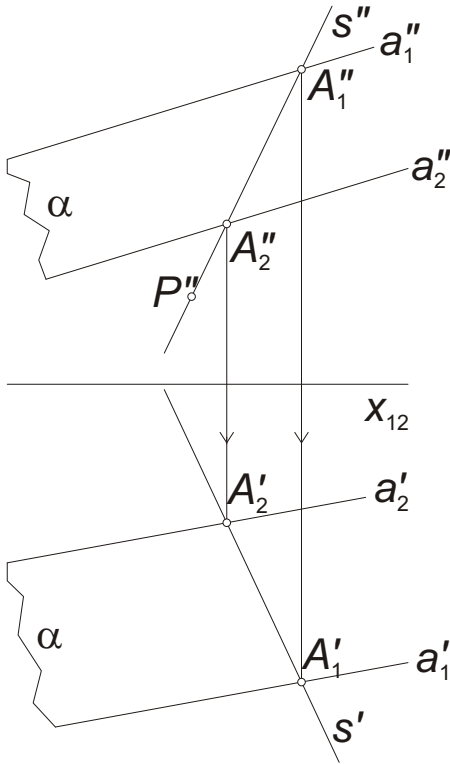

Az $[A, B, C]$ sík B -n áthaladó e_1 I. esésvonalának felvétele.
 $(e_1'' \perp f_1'')$

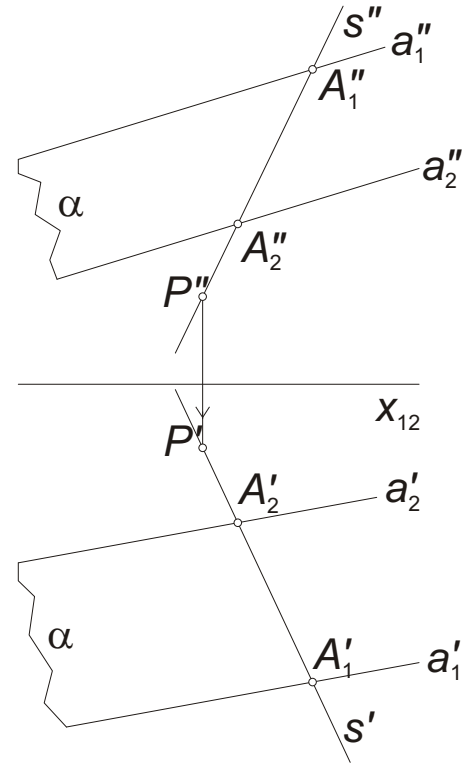
Síkra illeszkedő pont ábrázolása

Keressük az α síkra illeszkedő P pontot, ha P'' adott.
 $P \in \alpha = [a_1, a_2]$,
 keressük P' -t.

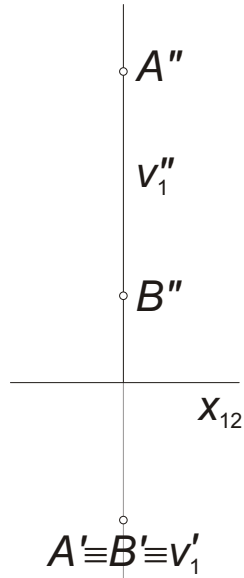

s tetszőleges P -n áthaladó,
 α -ra illeszkedő segédegyenes:
 $P \in s \subset \alpha$.

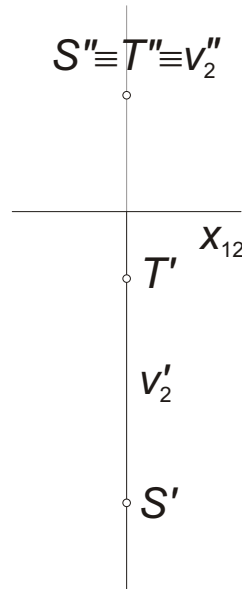
Mivel $P \in s$,
 P' rendezővel adódik.

Fedő pontpárok, láthatóság

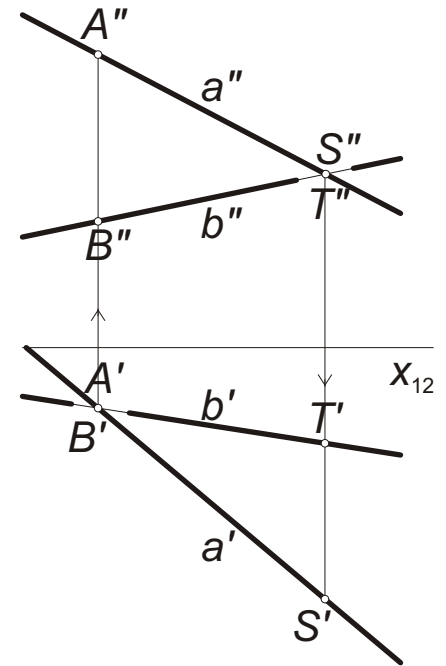

v_1 I. vetítőegyenes,
 $A, B \in v_1$. Ekkor A és B
 I. fedő pontpárt alkot.
 A eltakarja B -t, mert ma-
 gasabban van, ill. mert a
 II. rendezője hosszabb.

Megállapodás:
 az I. kép felülnézet;
 a II. kép előlnézet.

v_2 II. vetítőegyenes,
 $S, T \in v_2$. Ekkor S és T
 II. fedő pontpárt alkot.
 S eltakarja T -t, mert közeleb-
 b van, ill. mert I. rendezője
 hosszabb.

a és b kitérő egyenesek. $A \in a$,
 $B \in b$ I. fedő pontpár; A eltakarja
 B -t, így a és b I. képen fellépő lát-
 szólagos metszéspontjánál a elta-
 karja b -t. Hasonlóan, $S \in a$, $T \in b$
 II. fedő pontpár, így S fedi T -t, te-
 hát előlnézetben a eltakarja b -t.